

Nepředmětnost

Problém „předmětnosti“ resp. kritiky „předmětnosti“ je nutně dvojitý: především jde o určitou vadu myšlenkového přístupu, ale právě v důsledku této vady je marginalizována a posléze zcela potlačena schopnost myšlení vztáhnout se k určitým stránkám skutečnosti a v důsledku toho redukcionistický přístup ke skutečnosti samé. Právě proto se nelze omezit na dokazování toho, že některé pomíjené stránky skutečnosti je nutno plně rehabilitovat, nýbrž je naprosto nezbytné se zároveň plně soustředit na doložení vadnosti převažujícího způsobu myšlení. Vždyť komu tradičně myslícímu, by bylo možno dokazovat něco nepředmětné stránce skutečnosti, pokud jej nenavykneme se ustavičně kriticky obracet k vlastnímu myšlení a pečlivě rozpoznávat jeho vady? Zároveň tím ovšem přiznáváme, že sama terminologie je problematická: rozdíl mezi předmětnou a nepředmětnou stránkou nějaké skutečnosti není „objektivně dán“, nýbrž je zcela závislý na tom, jak nějaký subjekt k takové (pro sebe vnější) skutečnosti přistupuje. Z toho důvodu je také někdy vhodnější mluvit o rozdílu mezi vnějším a vnitřním, který sice také není dán „objektivně“ ve smyslu nezávislosti na jakémkoli subjektu, ale je přece jenom dán relativně pevně v závislosti na míře integrity příslušného subjektu.

(Písek, 041228-1.)